

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144.—
za pol leta K 72.—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Knjižnici
prijateljski ulici št. 6 — Telefon
uredništva št. 50 — Telefon
— upravnništva št. 328 —

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36.—
za en mesec K 12.—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10.—

DELA VSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Po ljubljanskim volitvah.

Končno se je omajala in padla najmočnejša trdnjava izrazitega kapitalizma v Sloveniji: liberalna ali demokratska stranka je pri volitvah v ljubljanski občinski svet propadla. Dobila je od 48 mandatov samo 18; vseh ostalih 30 mandatov so dobile stranke s socialnim programom — izjemni edini mandat demokratskega kmetijskega repka SKS. Liberalci, ki so toliko let neomejeno vladali na ljubljanskem magistratu, ki so ga smatrali takorekoč za svoj fevd, za svojo dedno last, ki prehaja od očeta na sina, so ostali v manjšini. Še so si sicer ohranili toliko mandatov, da morejo polirati svoj poraz z izgovorom, da so razmeroma najmočnejša stranka v občinskem svetu, toda dejstvo je dejstvo: od 48 mandatov so dobili liberalci le še 18. Na kako nadaljevanje dosedanje samovlade torej nikakor ni več misliti. Časov, ko je ljubljanski magistrat nosil grb liberalnega kapitalizma in v vihrajočimi zastavami slavil njegove praznike — teh časov je konec. Ljubljansko prebivalstvo je končno odločilo čarobnim frazom, s katerimi so ga mestni magnati toliko časa omamljali in streslo s sebe liberalni jarem, ki ga je gnilo do kosti, pa poverilo skrb za občino protikapitalističnim strankam. To je dejstvo teh volitev, dejstvo, ki se ga mora vsak pošten ljubljčan odkrito veseliti.

Mi pa smo doživeli pri teh volitvah še drugo zadoščenje: Izmed vseh opozicijskih strank je dobila naša ljudska stranka največ glasov in si priborila tretjino vseh opozicijskih t. j. protidemokratskih mandatov, to je deset. Ako vpoštevamo vse dane razmere in veliki napor ostalih opozicijskih strank, moremo biti nad izidom volitev veseli. Zasluga za ta častni izid je vsekaor v prvi vrsti zasluga naših delavskih slojev — delavcev, obrtnikov in uradnikov — ki stoje v vseh bojih stranke vedno v prvih vrstah. Naj bodo ti zvesti možje prepričani, da jim bodo izvoljeni občinski odborniki vračali zvestobo za zvestobo.

Toda kakor je poraz demokratov očitno in jasn, le-ti vendar še upajo ostati v svojem magistratnem gnezdu. Ne sicer več sami, kakor doslej — to je pač nemogoče — ampak v družbi s kom, ki bi se zadovoljil z drugim mestom in bi njim še dalje prepustil vodstvo. Ta želja in nada se jasno zrcali iz današnjega »Jutra«, ki naenkrat silno krotko piše o narodno-socialni stranki in goji o njej najboljše nade. Ako primerjamo s tem podlo gonjo, ki jo je »Jutro« še do včeraj vodilo proti NSS, potem je takoj jasno, kam pes tace moli. 18 liberalcev in 8 narodnih socialistov bi dalo potrebnó večino glasov v občinskem svetu. Temu bi se brez drugega pridružil še glas SKS, a ostalo bi dala dosedanja liberalna stranka. Tako bi liberalci vendar le ostali v sedlu in bi mogli gospodariti dalje po svojem starem tiru. Kajti osmeri bi nasproti osemnajsterim seveda morali vedno igrati le skromno vlogo ponižnega sluga. To pa le zlasti spričo stare vkoreninjene oblasti liberalcev, ki bi jo v tem slučaju v polni meri ohranili. Ljubljanski volivci bi bili tako v veliki meri ogoljufani za uspeh teh volitev.

No, naj se razmerje strank v ljubljanskem občinskem svetu uredi tako ali tako — zastopniki SLS bodo znali vršiti svojo dolžnost. Ako bodo tudi ostale protikapitalistične in proticentralistične stranke razumele svojo nalogo, bo v ljubljanski občini upravi končno nastopila nova doba, doba poštene občinske politike in socialnega dela. Na ljubljanskem magistratu bo zavel nov, delavemu ljudstvu prijazen veter, ki sicer ne bo mogel čez noč dovesti pomladi, povzdige, ki bo pa neumorno preganjal zimske duhove liberalnega gospodstva, dokler jih popolnoma ne zmaga in ne prežene.

Naše načelo je: Na ljudskih ramenih slovi splošna dobrobit, na ljudskih ramenih delo in žrtve za splošnost. Na ramenih ljudstva slone tudi temelji našega mesta. Dolžnost občinske uprave je, da v prvi vrsti skrbi za to, da tem ljudskim ramenom bremena in žrtve kolikor mogoče olajša, da tudi širokim ljudskim slojem zagotovi mesto na soncu. Zdravje in dobrobit ljudstva — napredek in procvit splošnosti! Z Bogom na delo za ljudstvo!

Izid volitev v Ljubljani.

V naslednjem podajamo tabelo volivnih izidov na posameznih voliščih. Udeležba je znašala 69%, kar so povzročili liberalci s tem, da so volitve razpisali na delavnik. Celih 10% ljudi je volilo to pot manj ko zadnjič. Ko bi bile volitve tudi to pot v nedeljo, bi bil volivni izid za liberalce še vse drugače katastrofalen. Tolažijo se s tem, da so od volitev v konstituantno izgubili 387 glasov. Toda pri zad-

Volišče	Štev. glas.
I. Mestni dom	1097
II. Št. Jakobska šola A—N	767
III. Št. Jakobska šola O—Ž	623
IV. Deška šola, Cojzova c.	1003
V. Državna Obrtna šola	1038
VI. Državna realka	1003
VII. I. državna gimnazija	924
VIII. Justična palača	835
IX. Učiteljske A—L	568
X. Šola na Ledini M—Ž	584
XI. Mestna ubožnica	648
XII. Vojaško strelišče	547
XIII. Spodnja Šiška A—L	743
XIV. Spodnja Šiška M—Ž	778

Skupaj . . . 11158

Na podlagi teh izidov dobi JDS 18 mandatov, komunisti dobe 6, narodni socialisti 8, Ljudska stranka 10, Samostojneži 1 (z ostankom), socialdemokrati 5 mandatov.

Od Ljudske stranke so izvoljeni v občinski svet:

Ivan Ogrin, stavbenik in posestnik;

njih občinskih volitvah pred vojsko so liberalci imeli še 51% glasov v kljub temu, da so tedaj ženske volile. Danes pa so si s težavo priborili 36%.

Za nas je posebno važno dejstvo, da so naše številke v kljub slabši udeležbi narasle v delavskih okrajih. Narodni socialisti, ki so za 137 glasov napredovali, se imajo za to zahvaliti odpadnikom JDS.

Izid volitev je sledeč:

Odd. gl.	JDS	Kom.	NSS	SLS	SKS	Soc.
755	230	73	155	242	5	50
549	235	63	85	109	3	54
448	208	43	49	92	4	52
682	203	91	101	135	17	135
695	334	40	128	107	14	72
696	355	34	141	92	8	66
615	252	81	108	91	9	74
565	255	33	95	125	10	47
385	140	60	59	93	4	29
400	142	32	69	122	6	29
476	116	99	77	132	12	40
373	128	74	37	103	20	11
520	114	158	102	54	14	78
529	97	170	120	57	14	71

7688 2809 1051 1326 1554 140 808

Franc Kremenčar, urednik; dr. Iv. Stanovnik, odvet. koncipijent; Jos. Pirc, uradnik in posestnik; Janko Jeglič, šolski ravnatelj; Fr. Orehek, zasebni uradnik; Ivan Srebot, čevljar; Alojzij Burkelj, železničar; Tobija Pezdur, posestnik in delavec; Viktor Adamič, železniški revident.

Volivni izidi v štajerskih mestih.

V Mariboru je bil izid naslednji: SLS je dobila 496 glasov, JDS 499, NSS 679, Soc. 940, Kom. 325.

Občinskih odbornikov dobi SLS 7, JDS 7, NSS 9, Soc. 13, Kom. 4.

Tu je Ljudska stranka napredovala za 83 glasov. Med izvoljenimi kandidati Ljudske stranke je tudi naš delavski prvoborilec Anton Krepek ter mizar Franc Veronek.

V Celju je Ljudska stranka dobila 108 glasov, JDS 304, NSS 134, soc. dem. 265. Ljudska stranka dobi torej 4 odbornike, JDS 12, NSS 6, socialdemokrati 10.

V Ptujtu so se glasovi Ljudske stranke (40) združili na listo NSS, ki je dobila 120 glasov, JDS 123, socialdemokrati 213. Mandatov dobe NSS 6, JDS 7, JDS 11.

Neuspeh liberalnih centralistov je tudi tu popoln!

Seja konstituantne.

LDU Belgrad, 26. aprila. (ZNU) Popoldanska seja konstituantne se je pričela ob 16.30. Prvi je govoril zemljoradnik Ivan Benin, ki je početkom izjavil, da smatra zemljoradniška stranka za napako, ker se ni storilo vse, da bi se prišlo do sporazuma. Imamo skupine, ki teže naprej, in druge, ki teže nazaj. Stranke, ki hočejo iti naprej, bi morale poizkusiti z vsemi sredstvi, da se pride do sporazuma. Če bi to storile, potem bi gotovo imele za seboj tudi zemljoradnike. Storit se mora vse, da se pride do sporazuma, pri katerem se pa ne sme sklicevati na plemenske razlike, temveč samo na gospodarsko podlago. Pravi, da je Vojvodina že s sklepom vojvodinskega sabora zavrgla zase plemenske razloge in postala sestavni del Srbije. V Vojvodini se sedaj ne more govoriti o kakšni decentralistični tendenci, temveč samo o samoupravi, ki mora imeti namene, opirati se na gospodarsko edinstvo. Eksploatiranje ne izhaja samo iz Belgrada, temveč tudi iz Zagreba. (Ploskanje pri zemljoradnikih.) Zato se je treba boriti samo za gospodarsko reformo, s čemer se bodo izravnala vsa nesoglasja, ki so se pojavila med posameznimi deli našega naroda. Sodi, da mora biti ustava ogledalo nove dobe in da mora zaščititi razne socialne in gospodarske razmere.

SAMOSTOJNEŽ ZA CENTRALIZEM.

Za njim je govoril posl. Ivan Mermolja (SKS), ki je v svojem govoru kritikoval delo Ljudske stranke v Sloveniji ter govoril za vladni ustavni načrt.

SADOVI CENTRALIZMA.

Za tem je govoril fra Jako Pašalič (Narodni klub), ki je navajal razne podrobnosti iz Bosne ter izjavil, da je zakrivila težki položaj, v katerem živi narod v Bosni, slaba uprava, ki ima svoj izvor v centralizmu. Kritikoval je nadalje izvajanje agrarne reforme, ki ni prinesla dobrih posledic. Govoril je za ustavni načrt Narodnega kluba ter izjavil, da bo morebiti vlada prodrla s svojim nartom samo zato,

ker je kupljen. Ako se muslimanom izplača hak, bo glasoval proti načrtu. Nadalje je izjavil, da je bilo ljudstvo v Bosni oskodovalo z rešitvijo valutnega vprašanja, zlasti pa radi relacije 1:4. Vladnemu ustavnemu načrtu nasprotuje tudi radi tega, ker je proti njemu tudi narod sam.

Nato je govoril poslanec Ivan Črnković (radikalec) o razmerah v Vojvodini ter odgovarjal na včerajšnja izvajanja posl. Blaška Raiča, pri čemer je dokazoval, da v Vojvodini ni razpoloženja za pokrajinsko avtonomijo. V Vojvodini je glavno vprašanje agrarno in glavni pogoj za odpravo nezadovoljnosti je ureditev gospodarskih razmer. Končno se je izrekel za vladni ustavni načrt. — Seja se je zaključila ob 20. Prihodnja seja bo jutri ob 9. dopoldne.

Profi Italiji.

Belgrad, 27. aprila. (Izv.) Narodni poslanec Ivo Lovričević (zemljoradnik) je stavil na ministrskega predsednika in ministra zunanjih zadev g. Pašiča, vprašanje, če je z ozirom na to, ker se službena in diplomatska Italija ne drži in ne izvršuje pogojev rapalske pogodbe, voljan odrediti, da se prekinejo trgovska in vsa druga pogajanja z Italijo, dokler ista ne izvrši vseh pogojev rapalske pogodbe. — Pravijo, da se je g. Pašić zelo začudil nad predrznostjo g. Lovričevića, ker si upa kritizirati delovanje »zavezniške« Italije.

Nova vlada na Reki.

Reka, 27. aprila. (Izv.) Po uradni razglasitvi izida volitev v konstituantno, je odstopila dosedanja vlada. Poskušala se sestaviti nova vlada, v katero naj bi vstopili tudi zmernejši člani avtonomistične stranke.

Grška proti Carigradu.

Pariz, 27. aprila. (Izv.) Iz Aten poročajo, da se v grških vojaških krogih pripravlja načrt za ofenzivo proti Carigradu.

Stanovanjski škandal v Mariboru.

Iz Maribora poročajo: »Novi Čas« se je že parkrat bavil tudi s stanovanjsko bedo v Mariboru, ozir. s postopanjem slavne mariborske drž. stanovanjske komisije. Posebno veselje imajo namreč gospodje s tem, da odpovedujejo stanovanje ne morda tistim, ki imajo kaj pod palcem, temveč le ubožnim družinam, starim ženicam itd. Sploh je postopanje stanovanjske komisije nad vse krivično in protiljudsko. Da ne bo morda kdo mislil, da je to kakšno natolčevanje stanovanjskega urada, navedemo le par primerov. — V Krekovi ulici št. 6 stanuje zasebnica A. Lah. Njeno stanovanje ima 5 sob s kuhinjo; vse pohištvo in opravo je podedovala od svoje gospodinje, kateri je zvesto služila nad 25 let. In njej je odpovedal stanovanjski urad stanovanje, kar je deloma tudi prav, čeprav ima skoraj vse stanovanje oddano. Stranka je napravila proti odpovedi priziv oziroma prošnjo, da bi se ji podaljšal rok za izpraznitev, da bi vsaj lahko razprodala pohištvo. Dne 20. t. m. pa je dobila od državne stanovanjske komisije obvestilo, datirano z dnem 15. t. m., da mora brezpogojno do 22. t. m. izprazniti stanovanje in da se ji pusti 1 soba z souporabo kuhinje. Če je bil priziv zavrnjen, se je postopalo sicer pravilno, a krivično je pa to, da se ji grozi, da mora v teku dveh dni izprazniti 4 sobe in deloma kuhinjo. Kam naj gre sedaj reva s pohištvom; ali ga naj morda znosi na ulico, ali pa pokuri. Malo več bi že lahko mislili gospodje, ki izdajajo take modre odredbe. — V Maistrovi ulici 16 stanuje kletarski mojster L. Čolnik in ima stanovanje 2 sob s kuhinjo. Nekemu častniku se je stanovanje dopadlo in res je dobila stranka odpoved, čeravno je v Maribor pristojna ter že nad 20 let pri eni in isti tvrdki uslužbena. Le po vloženem prizivu in zahtevi, da se mu naj pusti stanovanje, se je sklep stanovanjske komisije preklinal in se mu stanovanje pustilo. Kdo mu pa povrne nepotrebne stroške za kolke? Ali morda stanovanjska komisija? — Posebno veselje pa imajo s starimi ženicami. Po dve, tri stanujejo skupaj v majhnem stanovanju; stare so, že skoraj obnemogle služkinje in delavke, ki že leta in leta stanujejo v Mariboru. Kam naj gredo reve brez sredstev, gospodje ne povedo. Ravnotaka mizerija je s tistimi, ki iščejo stanovanja. Kak bogataš, verižnik, advokat že dobi, a za ubogega delavca ga nimajo in nimajo. Le en slučaj! V Krčevini št. 139 stanuje pečarski mojster Franc Kropelj, ki ima le majhno sobico in šteje njegova družina 5 oseb. Da bi lažje prišel do večjega stanovanja, je kupil skupno z nekim znancem hišo v Krčevini št. 200, kjer si je postavil ozir. prenapredil primerno delavnico. Že pred pol letom je vložil prošnjo na državno stanovanjsko komisijo, da bi mu v lastni hiši nakazala stanovanje. Za prvo prošnjo je sledila druga, tretja, da, celo na poverjeništvu za socialne skrbstvo. Vse zastoj, stanovanja še danes nima. Obrti ne more izvrševati, pač pa je dober, da plačuje davke. Mož je že skoraj obupal. Skoraj celo lansko leto ni mogel in tudi sedaj ne more izvrševati svoje obrti, kot dninar si mora služiti kruha za sebe in družino. Če pa rabi kakšna banka ali advokat lokal in stanovanje, tedaj se vse dobi. Le za ubogega malega obrtnika nimajo nikdar nič. Še veliko bi se lahko navedlo, zlasti kakšna razkošna stanovanja ima razna brezposelna mesna gospoda. Pa to itak ne bi nač pomagalo, dokler bodo gospodje pri državni stanovanjski komisiji demokratsko kapitalističnega izvora. Naša zahteva pa je, da se naj v stanovanjsko komisijo pokliče tudi energičen zastopnik delavstva, kajti če bodo še dolgo na krmilu centralistični demokratje, bodo sčasoma vsi siromaki na cesti.

Nadalje nam poročajo: »Jutro« od 22. t. m. poroča o korupcijski aferi pri mariborskem stanovanjskem uradu, o gdč. Dori Javoršek, ki je skoraj dve leti oddajala stanovanja pod roko in prejemala za to tudi nagrade. O tem se je že v Mariboru govorilo pred enim letom. Že vrabci po strehah so o tem čikali, a se ni ničesar ukrenilo, da bi se ta škandal odpravil. Sedaj je baje Javoršekova odpuščena iz službe, a menda ne bo preveč žalovala, zakaj v teku dveh let se že kaj »zaslužila«, posebno pri stanovanjskem uradu. Pa kakor se govori po

Mariboru, gđ. Javoršek ni edina, ki je prejela nagrade, temveč ima več posnemalcev, ki jako ljubijo nagrade in delujejo po zgledu svoje sovrstnice Javoršek. Torej res ni čudo, če priprosti delavec, sploh tisti, ki je manj premožen, ne more dobiti stanovanja, ker nima, da bi »maza!«. Lep šef mora biti pri stanovanjskem uradu, ki trpi takšne razmere.

PASIČ BO GOVORIL.

Belgrad, 27. aprila. (Izv.) V parlamentarnih krogih se govori, da bo na koncu generalne debate govoril tudi Nikola Pašić, ki bo odgovarjal na posamezna izvajanja dr. Trumbića.

NEMČIJA.

LDU Berlin, 26. aprila. (Dun. KU) V današnji seji državnega zbora je nastopil minister za zunanje posle dr. Simons proti očitaniu, da je nemška vlada bojazljiva, ker se hoče podvreči razsodbi predsednika Hardinga. Minister je izjavil: »Naša dolžnost je, svetlo jasno pokazati, da smo v polnem obsegu in brez vsakršnih pridržkov pripravljeni, da storimo v reparacijskem vprašanju, kolikor nam je možno. Vsled tega nisem hotel igrati zamud. dolžnika in ostati v brezdelici, temveč sem predlagal kabinetu, nastopiti korak, ki je bil vsakakor nenavaden. Pozivali se nismo na Uardinga ali Hughesa, temveč na načelo pravičnosti same.« Minister je vprašal dalje, ali je to nizka in brezčasna uklonitev pred nasprotnikom. (Živahni ne-klici v centru, na desni in pri demokratih, ja-klici pri nemških nacionalistih.) Dr. Simons je dejal dalje, da nosi kabinet, ki je noto soglasno odobril, zlasti pa on kot minister zunanjih poslov, odgovornost za ta korak. On pričakuje v prav kratkem času ameriškega odgovora. Doslej še ni bilo nobenega vprašanja ameriške vlade ali mišljaja, naj se nemški predlogi izpremenijo. Minister je podal nato nekaj pojasnil o vsebini note. Glede izročitve zlatega zaklada državne banke francoski banki je izjavil, da se kabinet o tem še ni zedini. Glede sankcij je minister omenil, da gre vsa sila do gotove meje. Te meje narod ne pusti prekorati in nevarno se je blizati meji. (Odobrovanje.) On je optimist. Zato meni, da je korak vlade pravičen, naj se posreči ali ne. Ako se ne posreči, bo vedel ves svet, da nam ni na tem, da bi ne plačali kot zlobni dolžniki, temveč da bi zašli v ta položaj, ker se nismo mogli glede tega z nasprotniki sporazumeti. Ako zaidemo v ta položaj — on je prepričan, da bo nemški narod znal tudi to prenesti — se bo nemški narod preko sankcij oklepel nemške marljivosti, ki se ne da zatreti, nemške marljivosti, ki smo jo videli v Vzhodni Prusiji, v Slesvigu, v Gornji Šleziji in na Tirolskem, ki so vzlic vsej stiski in nevarnosti, navzlic vsem prisilnim odredbam, zvesto glasovale za Nemčijo. (Odobrovanje.) In ako se pripeti, da bomo morali deselektja tlačiti, ako se vrnemo v prдавno stanje, ako se zgodi, da Francozi zasedejo ruhrsko ozemlje in puste delavstvo desetletja krvaveti, meni minister, da bo vendar tudi Nemčiji bila ura svobode. Nato je bila debata preložena na jutri popoldne.

LDU Pariz, 25. aprila. (Dun. KU) »Matin« javlja iz Washingtona: V poučenih krogih je krožila včeraj govorica, da so nemški predlogi v posameznih točkah nezadostni, v drugih pa netočno izdelani. Vendar je stopila ameriška vlada v oficijozne stike z Nemčijo. Washingtonska vlada je

dala vedeti, da ji je nemožno, sporočiti v sedanji obliki zaveznikom. Nemška vlada se pozivlje, naj predloge bistveno izpremeni, ne da bi mogla ameriška vlada za ta slučaj obljubiti, da izroči predloge zaveznikom, še manj pa se obvezati, da jih en-tenta sprejme.

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zagreb, 27. aprila. (Izv.) Današnja predborza notira sledeče kurze: Dunaj 21.40—21.45, Berlin 221.50, Praga 194.50, Newyork (kabel) 142, Pariz 10.42, London 561, Italija 680.

Politični dogodki.

+ Politični odbor SLS v Novem mestu vabi na sestanek odborniških in namestniških kandidatov za obč. volitve, ki bo v ponedeljek, dne 2. maja ob 10. uri dopoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu. Kandidati v okraj spadajočih občin, pridite zanesljivo! Važno!

+ Avtonomistično gibanje na Češkoslovaškem se čimdalje bolj krepí in širi. Poleg Slovakov in Rusinov, ki brezpogojno zahtevajo avtonomijo, so sedaj tudi moravski župani soglasno sklenili, da mora Moravska dobiti avtonomijo. Z današnjim centralizmom ni na Češkoslovaškem noben človek zadovoljen, pač pa je ravno izkušnja s tem sistemom povsodi rodila ali poglobila željo po avtonomiji. Centralizem se tudi na Češkoslovaškem ni obnesel in ga bo ljudska nevolja prav kmalu pometla.

Dnevni dogodki.

— Stavbene zadruge na Češkoslovaškem. V smislu novega stavbenega zakona začno na Češkoslovaškem ustanavljati stavbene zadruge v obliki družb z omejeno zavezo, ki bodo članom gradile hiše. V vsaki zadrugi bo imela država dva svoja delegata, ki bosta vodila posle. Država bo dala zadrugam znaten kredit in prevzela vrhu tega zanje jamstvo. Zadruge se ustanove po vseh okrožnih mestih. Posamezni delozi zadrugnikov bodo znašali 10.000 K.

— Zgradba novega mestnega dela v Zagrebu. Da pospeši zidanje novih hiš, je zagrebška mestna občina razparcelirala veliko Sajmišče in ponudila svet graditeljem po 300 kron kvadratni seženj. Doslej so prodane malone že vse stavbene parcele. Ker se mora vsak kupec obvezati, da bo na kupljenem zemljišču tekom dveh let zgradil novo trinadstropno hišo, bo v Zagrebu v par letih zrastel nov moderen mestni del.

— Zločini v naši državi. Glasom uradnih podatkov se je v minolem letu pripetilo v Hrvatski, Slavoniji, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Sloveniji vsega skupaj 34.734 zločinov. Od tega je bilo tatvin in poneverjenj 22.401, nasilij 3898, težkih telesnih poškodb 2953, goljufij 1068 in 320 ubojev. Med 122.332 obtoženci je bilo 18.000 žensk.

— Zagrebški socialisti 1. maja. Zagrebški socialisti so vprašali pokrajinsko vlado, v koliki meri bi dovolila majsko slavo. Vlada se je obrnila po navodila v Belgrad. Kakor stoje stvari, nameravajo socialisti letos pridirati le slavnostno zborovanje, običajni sprevod pa opustiti.

— Mirozov ob 10. uri. S 1. majem t. l. podaljšajo v češkoslovaški armadi prosti

čas vojaštva do 10. ure zvečer. Mirozov po vojašnih se bo trobil namesto ob devetih uro pozneje.

— Tajništvo SLS v Novem mestu naznanja somišljenikom, da se je preselilo s pisarno na Florjanov trg št. 123, kamor se naj blagovolijo od zdaj obračati.

Ljubljanski dogodki.

lj Odbor S. K. S. S. danes — sredi 27. t. m. zvečer — nima seje. — Dr. J. M.

lj Nezdravo ozračje. Včeraj smo poročali, da je odvetniška zbornica od prevrata sem že tri odvetnike obsodila na suspenzijo 6 mesecev. Po dobljenih informacijah to v toliko popravljamo, da je dva izmed imenovanih odvetnikov disciplinarni svet obsodil na črtanje iz imenika odvetnikov in da je šele potem vrhovno sodišče kazni znižalo in odmerilo na 6 mesecev. Čudno, da o teh slučajih »Narode« in »Jutro« nič ne pišeta o moralnih propalcih. Ker tako pridno stikajo JDSarski listi za odvetniki, ki niso njihovi pristaši, bomo v prihodnjih dneh prinesli zanimive podrobnosti o raznih izsiljevalnih pismih, o 10.000 kronskih honorarjih itd. iz vrst JDSarskih odvetnikov.

lj Samoumor dijaka. Na svojem stanovanju v Hilšerjevi ulici se je obesil 16letni dijak Stanko Prijatelj.

lj Zelo hvaležen tujec. Dobri kočar Jakob Miklavčič iz Pušala pri Škofji Loki je prenočil okoli 35 let starega popotnega človeka. Po noči pa je tujec porabil priliko, da je pobral čevlje in gamaše, vredne 700 kron in za 300 kron suhega mesa.

lj Veržnika okradel je 16. septembra 1920 Ivan Oswald v Grosupljem; veržnik Iv. Šmiljanič je Oswalda v Grosupljem

naprosil, naj pazi na manufakturo, s katero je verižil; Oswald je pa vzel paket in odšel peš proti Ljubljani z njim in med potjo prodajal blago. Šmiljanič je Oswalda sledil in mu odvzel blago. Oswalda je obsodilo deželno sodišče na 6 tednov težke ječe.

Naša društva.

d Šentjakobska prosveta. V četrtek zvečer ob 1/8. uri društvena seja. — Vsi gotovo!

r Preganjanje židov v Palestini. Ali hočete še večje ironije usode? V Palestini, v novoustvarjeni židovski državi, je mesto, kjer židje nimajo volivne pravice in odkoder vsakega Žida poženejo, če bi se drznil tja priti. V mislih imamo čisto arabsko mesto Nahlu (svetopisemski Sihem) v Samariji. Nedavno je bila tja poslana židovska zdravnica, ali policija ji je nemudoma pokazala pot nazaj, odkoder je bila prispela. Zajemljivo je pri tem to, da v se nahaja v vasi Nahlu 300 duš pristne sekte Samaritanov, ki so se nemoteno obdržali, dasi žive vrlo ortodoksno po židovskem obredu.

Odgovorni urednik Anton Marinko.
Izdaja konzorcij »Novega Časa«,
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Gradbeno podjetje
ing. Dukič
LJUBLJANA, Resijeva cesta 9.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Štiri milijone kron

zađene v najbolj srečnem slučaju igralec Državne Razredne Loterije.

Premijo 320.000— kron

v tretjem razredu in premijo v četrtem

400.000— kron

sta zadeli srečki kupljeni pri

Zadružni Gospodarski banki.

Novo žrebanje

se vrši od 12. maja do 2. junija. Kdor je doslej igral, a še ni zadel, mora zamenjati srečke 4. razreda za nove srečke 5. razreda do 7. maja. Nova srečka stane kolikor stara: cela K 192, polovica K 96, četrtinka K 48, osminka K 24. Kdor še ni igral, a hoče igrati v petem razredu, mora plačati srečke vseh petih razredov, torej petkratni iznos.

ZADNJA PRILIKA!

Nekaj srečk ima še na razpolago

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v Ljubljani, Dunajska c. 38.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

»Starkat« je zavpil, »nehaj! Proklela si mene in jaz se izročam bogovom — tebe pa zaničujem in ti kljubujem. Zini pa samo eno besedico zoper to dekle, pa ti izpremenim kletvico v poslednje umirajoče ječanje — pazi se!«

»Vseeno sem storila,« je odvrnila star-ka z divjim smehom, »zakaj v tvoji usodi je proklela tudi ona, ki te ljubi. In to tembolj, ker sem iz njenih ust slišala tvoje ime in sedaj vem, s katero besedo naj te izročim zlim duhovm. Glavk — pogubljen si!« S temi besedami se je čarovnica obrnila od Atenca, pokleknila poleg svoje ranjene ljubljence, ki jo je potegnila z ognjišča, in se ni več obrnila proti onima dvema.

»Oj, Glavk!« je rekla Jona silno prestrašena. »Kaj sva storila? Bežimo s tega kraja — vihar je ponehal. Dobra ženska, odpusti mi — prekliči svoje besede — saj se je hotel samo braniti — sprejmi ta spravi dar in prekliči izgovorjenost! In Jona se je sklonila ter položila svojo de- narnico čarovnici v naročje.

»Proč!« je zavpila pikro, »proč! Enkrat izgovorjeno prokletstvo morejo samo boginje usode prenehati — proč!«

»Pojdi, predragat!« je rekel Glavk nepotrpežljivo. »Mar misliš, da slišijo bogovi nad nami ali pod nami nemožno divjanje slaboumne ženske? Pojdi!«

Dolgo in glasno se je razlegal po vot-

lini strašni krah čarovnice — drugega odgovora se ji ni videlo vredno dati.

Vse svobodnejše sta dihala ljubimca, ko sta dospela na prosti zrak — vendar je prizor, ki sta ga bila pričala, pa čarovnične besede in krah, še vedno z grozo navdajal Jono, in celo Glavk se ni mogel dodobra otresti učinka, ki ga je vse nuni naredilo. Vihar je polegel, samo zdajpa-zdaj se je oglašalo zamolklo gromenje v temnejših oblakih v daljavi ali pa je trenutno blisk žalil mesečino. Z nekoliko težavo sta dospela do ceste, kjer sta našla voz zadostno popravljen za odhod in Karukarija, ki je na ves glas klical Herkula, da mu pove, kam so izginili njegovi ljudje.

Glavk si je zaman prizadeval poživiti izmučeni duh Jonin in malo manj, da bi zadobil svojo naravno veselost. Kmalu so dospeli do mestnih vrat. Ko so se odprla, jim je nosilnica, ki so jo nosili sužnji, ovi-rala pot.

»Prepozno je za izhod,« je zaklical stražar onemu v nosilnici.

»Še ni,« je dejal glas, ki sta ga ljubimca vsa zavzeta slišala; bil je glas, ki sta ga dobro poznala. »Namenjen sem v vilo Marka Polibija. V kratkem se vrnem, Arb-ak sem, Egipčan.«

Te besede so odstranile pomisleke stražarja pri vratih in nosilnica je šla tik mimo voza, ki je vozil ljubimca.

»Arbak ob tej uri! In komaj okreval, kakor se mi vidi — kam in v kakšen na-men more sedaj iti iz mesta?« je rekel Glavk.

»Oj!« je odvrnila Jona in se zjokala. »Čimdalje huiše slutnje pretečega zla mi

navdajajo dušo, o bogovi! Ali,« je zašepetala sama pri sebi, »ohranite vsaj mojega Glavka!«

DESETO POGLAVJE.

Gospod Gorečega Pasu in njegova služab-nica. — Z rdečimi črkami piše Usoda svojo prerokbo, a kdo jih naj razume?

Arbak je počakal samo toliko časa, da je mogel po končani nevihti pod zaščito noči obiskati čarovnico z Vezuva. Nosili so ga bolj zanesljivo sužnji, ki jim je ponavadi zaupal pri vseh svojih tajnih pohodih; iz-tegnejo je ležal v nosilnici in je v svojem živahnem sreč razmišljal o maščevanju. Sužnji so pri tako kratki poti stopali le malo počasneje od mul in Arbak je kmalu dospel do početka ozke steze, ki ljubimca nista bila tako srečna, da bi jo našla, ki pa se je vila ob gostih vinogradih in je držala naravnost do bivališča čarovnice. Tukaj je ustavljal nosilnico, velel sužnjem, da se skri-jejo z njo v vinograde, da jih ne bi opazil kak potnik, ki bi slučajno mimo prišel, sam pa je odšel, čeravno še slabih nog, a s po-močjo dolge palice po samotni, strmi poti navzgor.

Niti kapljica dežja ni padla z mirnega neba, pač pa je še vedno kapljala mokrota raz mokrih trti in se že tupatam zbirla v majhnih lužah po jamah kamenitega pota.

Čudno so te strasti za modrijana,« si je mislil Arbak sam pri sebi, »ki vodijo človeka kot sem jaz, ki sem pravkar vstal s smrtno postelje, po takih nočnih potih kakor je le-ta — ampak strast in mašče-vanje moreta na poti proti svojemu cilju narediti iz Tartara Elizij.« Svitlo in otožno je sijal mesec nad potjo tega temačnega

potnika, odseval v vsaki luži, ki je ležala pred njim, in spaval v senci ob nagibajoči se gori. Pred seboj je videl isto luč, ki je vodila stopinje svojih bodočih žrtev, samo je bila sedaj manj rdečkasta, ker ni bilo več v nasprotju s črnimi oblaki.

Ko se je naposled približal jamskemu vhodu, je obstal, da pride do sapa, nato pa je z navadno zbranim, postavnim obrazom stopil čez brezbožni prag.

Ob vstopu novodošleca je lisica skočila pokonci in je z dolgim tuljenjem oznanjala svoji gospodarici novega obiskovalca.

Čarovnica je zopet sedela na svojem mestu, grobu podobna, silna kakor poprej. Ob vznjožju je na ležišču iz suhega dračja napol skrita ležala ranjena kača; pa bistro Egipčanovo oko je kmalu uzrlo odsev ognja na njenih luskah, ko se je zvijala, krčila, iztegovala v bolečinah in neutешenem srdu.

»Na tla, sužnja!« je rekla čarovnica li-sici kakor popreje, in kakor popreje je žival legla na zemljo — nema pa čuječa.

»Vstani, služabnica Noči in Ereba,« je rekel Arbak zapovedljivo, »pozdravlja te človek, ki je višji v tvoji umetnosti! Vstani in pozdravi ga!«

Pri teh besedah je starka obrnila svoje oči na visoko Egipčanovo postavo in nje-gove temne poteze. Dolgo jih je upirala vanj, ko je stal pred njo v jutrovske obla-čilih, s sklenjenimi rokami in trdim, ohol-im čelom.

»Kdo pa si ti?« je naposled izprego-vorila, »ki se nazivlješ večjega v umetnosti kakor je čarovnica z Gorečih poljan in hči izumrlega etrurskega plemena?«

(Dalje)